

Virtuoosi aloitti "Komian kirkon" uruilla

TERO HAUTAMÄKI

SEINÄJOKI 1970–80-luvuilla Suomen kenties merkittävin kansainvälinen urkuri oli ylistarolainen Markku Ketola. Hän konserttoi kotimaan lisäksi ahkerasti Euroopassa ja myös Yhdysvalloissa ja Neuvostoliitossa.

Ketola oli tunnettu soittotekniikastaan ja vahvoista musikaalisista tulkinnoistaan. Hänen opettajansa oli Tauno Äikää.

Vasta 40-vuotiaan urkuvirtuoosin elämä katkesi yhtäkkiesti ja traagisesti kesken konserttimatkan Ranskassa. Ketola meni 17.10.1985 uimaan Välimereen, missä yllättävä merivirta imaisi hänet mukaansa ja hän hukkuu.

Ylistaron Filmiä ja valoa -festivaalilla nähdään musiikillinen dokumenttielokuva, joka kertoo urkuri Markku Ketolan (1945–1985) elämänsä.

Ketola oli lähtöisin Ylistarosta ja aloitti urkujensoiton Ylistaron ”Komian kirkon” uruilla. Valmistuttuaan Sibelius-akatemiasta vuonna 1968 hän toimi Porvoon tuomiokirkossa kanttorina ja urkurina.

Elokuvan runkona toimii ranskalaisen urkurin ja säveltäjän Louis Viernen (1870–1937) tunnetuin urkuteos Carillon de Westminster (Westminsterin kellot).

Elokuvan läpi soiva esitys Viernen teoksesta on äänitetty samana syksynä, 1985, jolloin Markku Ketola menehtyi. Elokuvassa teoksen soittaa Petri Koivusalo. Hän oli Markku Ketolan oppilas ja oli ensimmäisen opiskeluvuotensa 1984–1985 aikana työstänyt teosta Ketolan kanssa.

Äänitys on tehty Olarin kirkossa Espoossa. Äänityksen teki Petrin veli Mika Koivusalo, alun perin huvikseen, muistoksi.

Viime kesänä Mika Koivusalolle syntyi idea tehdä Markku Ketolasta lyhytdokumentti, sillä urkutaiteilija täyttäisi tänä syksynä 70 vuotta. Elokuvan punaisena lankana toimii tuo 30 vuotta vanha äänitys Westminsterin kelloista.

– Se oli alusta alkaen selvä ratkaisu. Tuntui melkein siltä kuin Markku itse olisi ollut vaikuttamassa elokuvan syntyyn, Koivusalo sanoo.

Urkuri Markku Ketola -elokuvan ensi-ilta on lauantaina kello 15.30. Vieraana on ohjaaja Mika Koivusalo.

Festivaalien yhteydessä julkaistaan cd-versio Markku Ketolan vuoden 1979 lp-levystä Urkumusiikkia.